

Wet Bibob

Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur

Wat is de Wet Bibob?

De *Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur*, kortweg de wet Bibob, moet voorkomen dat de gemeente door het verlenen van vergunningen ongewild criminele activiteiten mogelijk maakt. Op grond van de nieuwe wet is het mogelijk diepgaand onderzoek te doen naar de achtergrond van de persoon of de onderneming die een vergunning aanvraagt voor de exploitatie van een horeca- of seksinrichting. Als na onderzoek blijkt dat de vergunning mogelijk als dekmantel gebruikt gaat worden voor criminele activiteiten, dan kan de gemeente de vergunning weigeren. Ook kan een vergunning die in het verleden is verstrekt, om dezelfde reden tussentijds worden ingetrokken. Hiermee wil de gemeente Neder-Betuwe malafide ondernemers buiten de deur houden, en zo een bijdrage leveren aan een gezond en integer ondernemersklimaat in de gemeente, maar ook in de provincie en in het land.

Bij welke vergunningen?

De gemeente past de Wet Bibob toe ten aanzien van:

- een vergunning op grond van art. 3 Drank- en Horecawet (DHW) voor het uitoefenen van een horeca- of slijterbedrijf oftewel de drank- en horecavergunning;
- een vergunning op grond van art. 7 van de DHW en art. 2.28 van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), de zogenoemde exploitatievergunning;
- een vergunning op grond van art. 7 van de DHW en artikel 3.4 van de APV voor de exploitatie van een seksinrichting.

Behalve bij deze vergunningen, past de gemeente de wet toe in bijzondere gevallen waarin het vermoeden bestaat dat een weigerings-intrekkingsgrond uit de wet van toepassing is. De gemeente kan ook besluiten de wet toe te passen als het Openbaar Ministerie adviseert om een advies aan te vragen.

Kern van de wet

De Wet Bibob geeft de gemeente een juridische basis om onderzoek te doen naar aanvragers en houders van vergunningen. Dit heeft gevolgen voor de gemeente en ondernemers. Ondernemers moeten meer vragen beantwoorden en meer gegevens overleggen. De gemeente moet vervolgens deze gegevens goed analyseren om te kunnen vaststellen of er sprake is van een bonafide of malafide ondernemer. Bij een rechtspersoon zal de gemeente ook kijken naar de betrokken natuurlijke personen. De gemeente maakt hierbij gebruik van de expertise van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost-Nederland (RIEC) die de burgemeester een advies uitbrengt op grond van de Wet Bibob.

Onderzoek door gemeente en RIEC

De gemeente en het RIEC onderzoeken de achtergrond van de ondernemer en de onderneming dus eerst zelf. Om dit onderzoek goed te kunnen uitvoeren, moet de ondernemer bij de aanvraag van een vergunning – naast het bestaande aanvraagformulier – ook een Bibob-vragenformulier invullen.

Een Bibob-vragenformulier richt zich onder andere op de financiering van de onderneming. De gemeente wil weten op welke wijze het bedrijf wordt gefinancierd. Wellicht is er een lening bij een bank gesloten of is geld geleend van een familielid. Om goed te kunnen beoordelen waar het geld vandaan komt, moet inzicht worden gegeven in de herkomst van het geld dat in de onderneming wordt gestoken. Ook wil de gemeente weten wat de juridische relatie is met het perceel waar de onderneming is gevestigd; wie is de eigenaar van het pand, en zo nee, wie is dan de eigenaar/verhuurder van het pand? Daarnaast worden er vragen gesteld over de structuur van de onderneming. Gaat het bijvoorbeeld om een eenmanszaak of een vennootschap? Wie zijn de aandeelhouders en wat is de hoofdvestiging? Belangrijk is dat de gemeente inzicht krijgt in alle personen die bij de onderneming zijn betrokken.

De gemeente zal het ingevulde Bibob-formulier onder de loep nemen en daarnaast open bronnen onderzoeken. Als na deze analyse bij de gemeente geen twijfel bestaat over de integriteit van de ondernemer of de personen die bij de onderneming zijn betrokken en er geen weigeringsgronden zijn op basis van de wet of de Algemene Plaatselijke Verordening, dan zal de vergunning worden verleend.

Landelijk bureau Bibob

De gemeente mag maar zeer beperkt beschikken over gegevens uit 'gesloten gegevensbronnen', het RIEC heeft door het samenwerkingsconvenant meer mogelijkheden om informatie in te winnen van politie en belastingdienst, maar is hierin toch ook beperkt. De reden hiervan is dat het om privacygevoelige informatie gaat. Daarom is een landelijk bureau Bibob opgericht dat wél toegang heeft tot deze vertrouwelijke informatie. Het bureau valt onder het Ministerie van Justitie. De gemeente kan het bureau advies vragen als er twijfel bestaat over de integriteit van de ondernemer. Het bureau Bibob doet dan nader onderzoek en adviseert de gemeente over de kans dat de vergunning gebruikt zal worden voor criminele activiteiten. De gemeente neemt uiteindelijk de beslissing of de vergunning al dan niet wordt verleend of dat een reeds verstrekte vergunning moet worden ingetrokken. De gemeente kan ook beslissen extra voorwaarden aan de vergunning te verbinden.

Aanvullend onderzoek door het landelijk Bureau Bibob

Bureau Bibob beschikt over getrainde mensen die op verzoek van de gemeente een diepgaand onderzoek doen naar de integriteit van de ondernemer en de personen die bij die onderneming zijn betrokken. Als de gemeente een advies aanvraagt, zal zij de ondernemer hierover direct informeren. Tegen deze adviesaanvraag kan geen bezwaar worden gemaakt. Wel kan betrokkene de vergunningaanvraag intrekken.

Het bureau verzamelt informatie bij de verschillende instanties om deze vervolgens naast elkaar te leggen en te analyseren. Het bureau heeft vier weken de tijd om dit onderzoek te doen maar kan zonnodig de termijn verlengen tot 8 weken. Na afronding van het onderzoek adviseert het bureau de gemeente over de kans dat de vergunning zal worden gebruikt voor criminele activiteiten. De gemeente besluit, met inachtneming van het advies, de vergunning al dan niet (onder voorwaarden) te verlenen dan wel in te trekken. Alvorens de gemeente een besluit neemt dat voor de aanvrager negatief uitvalt, krijgt deze de gelegenheid om zijn mening hierover naar voren te brengen. In dat geval mag het advies van het landelijk Bureau Bibob worden ingezien. Tegen het uiteindelijke besluit staat de mogelijkheid tot bezwaar en beroep open. Gelet op de privacygevoelige gegevens in het advies rust op iedereen die hierover de beschikking krijgt, een geheimhoudingsplicht.

Wat betekent dit voor u als ondernemer?

Bij de aanvraag moet u als ondernemer meer informatie overleggen. Als dit niet gebeurt, dan kan de gemeente besluiten om de vergunningaanvraag niet te behandelen.

U wordt dan wel eerst in de gelegenheid gesteld om de ontbrekende informatie aan te vullen. Ook als u al een vergunning heeft, kan de gemeente u vragen om deze extra informatie te verschaffen. Als u weigert deze aanvulling te geven, dan mag de gemeente de vergunning zonder meer intrekken.

De normale termijn voor vergunningverlening bij de gemeente Neder-Betuwe verschilt per vergunning. De wettelijke beslisttermijnen zijn:

- voor een vergunning op grond van artikel 3 DHW: 8 weken;
- voor een vergunning op grond van artikel 2.28 APV: 8 weken;
- voor een vergunning op grond van artikel 3.4 APV: 12 weken.

Deze termijn wordt dus met minimaal 4 en maximaal 8 weken verlengd in het geval de gemeente advies vraagt aan het landelijk Bureau Bibob.

Beleidsregels Wet Bibob Neder-Betuwe

Ten aanzien van de toepassing van het Bibob-instrumentarium heeft de gemeente de beleidsregels Wet Bibob vastgesteld. De beleidsregels kunt u inzien op onze website www.nederbetuwe.nl.

Het beleid is afgestemd met de regiogemeenten in de politieregio Gelderland-Zuid. Door het regionaal college is in mei 2004 besloten dat binnen de regio Gelderland-Zuid waar mogelijk en indien gewenst door de 18 gemeenten wordt samengewerkt in de uitvoering van de Wet Bibob. Dit zorgt voor uniformiteit en afstemming in de regelgeving. Samenwerking voorkomt ook dat criminelen 'shoppen' tussen de gemeente om een integriteitstoets te ontwijken.

Voor meer informatie over de Wet Bibob kunt u contact opnemen met het centraal coördinatiepunt Wet Bibob, team Vergunningverlening & Handhaving, tel. 14 0488.